

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.335 din 3 decembrie 2007 a Camerelor de comerț din România

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.335 din 3 decembrie 2007 a Camerelor de comerț din România, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B113 din 06.03.2008,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.335/2007 a camerelor de comerț din România, în sensul stabilirii regulilor uniforme de soluționare a litigiilor comerciale și civile fără elemente de extraneitate de către camerele de comerț teritoriale.

Prin conținut și obiectul reglementării, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituție, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Potrivit prevederilor art.59 alin.(1) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **modificarea și completarea unui act normativ este admisă numai dacă nu se afectează concepția generală ori caracterul unitar al acelui act.**

Apreciem că soluțiile propuse la pct.1, pct.5, pct.6 și pct.7 ale articolului unic nu se integrează tematic cu celelalte prevederi ale Legii nr.335/2007.

La **pct.1** se urmărește completarea art.3 cu două noi alineate, prin care se reglementează organizarea curților de arbitraj de pe lângă camerele de comerț teritoriale. Semnalăm că în art.3 al Legii nr.335/2007 este reglementată doar utilizarea denumirii „camera de comerț și industrie”, astfel încât intervenția legislativă vizată de inițiatori nu se integrează armonios în actul normativ supus modificării și completării. Totodată, prin norma din alineatul (5) se creează un monopol, ceea ce nu poate fi admis, de vreme ce arbitrajul este de natură contractuală, fiind urmare a încheierii unei convenții de arbitraj.

De principiu, în legislația tuturor statelor, arbitrajul este de natură contractuală și *de plano* nu poate funcționa în lipsa unei convenții arbitrale încheiate între părți și având ca obiect numai un litigiu declarat arbitrabil prin lege. Cele două noi alineate propuse pentru completarea articolului 3 vin să impună arbitraj instituțional pe lângă camerele de comerț și industrie teritoriale, afectând în felul acesta **libertatea arbitrajului**, întrucât instituie numai câte o curte de arbitraj la nivelul fiecărui județ și a municipiului București, ceea ce este deopotrivă inadmisibil și de neconceput. Totodată, se introduce o gravă confuzie care face imposibilă funcționarea arbitrajului permanent, întrucât îl califică „cu caracter regional”. Fără a explica ce vrea să însemne acest **caracter regional** al instituției de arbitraj, cea mai la îndemână accepțiune a termenului ar duce la concluzia că arbitrajul instituționalizat înființat conform propunerii legislative nu ar fi accesibil unor părți care ar avea domiciliul sau după caz sediul în județe diferite, ori litigiul în cauză ar izvorî dintr-un contract încheiat într-un alt județ decât cel de sediu al instituției de arbitraj. Asemenea ambiguități fac imposibilă funcționarea mecanismului propus de inițiatori.

Nimic nu împiedică organizarea de curți de arbitraj ca instituții de arbitraj pe lângă o cameră de comerț și industrie teritorială, dar aceasta nu poate fi o obligație legală ci numai o facultate, iar exercitarea ei nu poate avea drept consecință excluderea organizării unor alte curți de arbitraj instituționalizat teritorial în respectivul județ.

În ceea ce privește intervențiile legislative preconizate la **pct.5**, **pct.6** și **pct.7**, prin care se dorește introducerea unor noi dispoziții referitoare la procedura arbitrală, semnalăm că nu se integrează tematic cu locul în care urmează să fie inserate. Legea nr.335/2007 reglementează organizarea și funcționarea camerelor de comerț din România, în timp ce **regulile de procedură arbitrală aplicabile**

arbitrajului comercial organizat de Camera de Comerț și Industrie a României și camerele teritoriale sunt stabilite de dispozițiile art. 340-370³ ale Codului de procedură civilă Cartea a IV-a „Despre arbitraj”. Curtea de Arbitraj organizează și administrează soluționarea, pe calea arbitrajului, a unor litigii comerciale interne sau internaționale, dacă părțile au încheiat în acest sens o convenție arbitrală scrisă. Litigiul comercial reprezintă orice litigiu derivând dintr-un contract comercial, inclusiv referitor la încheierea, executarea sau desființarea lui, precum și din alte raporturi juridice comerciale. Litigiul comercial este **intern** când decurge dintr-un contract sau din alte raporturi juridice comerciale interne și este **internațional** când decurge dintr-un contract sau din alte raporturi juridice comerciale care sunt în sfera comerțului internațional.

Normele propuse la **pct.6** reiterează prevederi din **Cartea a IV-a „Despre arbitraj”** a Codului de procedură civilă, ceea ce creează o dublă reglementare.

La **pct.7**, inițiatorii vizează completarea art.48 cu un nou alienat, alin.(3), prin care curțile de arbitraj teritoriale sunt îndreptățite a adopta propriile regulamente de organizare și funcționare. Menționăm că la art.48, în actuala formulare, este reglementată o dispoziție tranzitorie, potrivit căreia în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a Legii nr.335/2007, Oficiul Național al Registrului Comerțului și oficiile teritoriale ale registrului comerțului vor crea condițiile pentru accesul camerelor de comerț județene și al Camerei Naționale la datele necesare îndeplinirii atribuțiilor lor legale. Or, dispoziția propusă a completa art.48 nu are nicio legătură tematică cu celelalte două alineate ale acestuia.

3. La **pct.1, pct.2, pct.4, pct.5, pct.6** și **pct.7**, semnalăm că potrivit prevederilor art.1 alin.(2) lit.a) din Legea nr.335/1007, camerele de comerț județene și a municipiului București sunt denumite în tot cuprinsul respectivului act normativ „camere județene”. Având în vedere că, din momentul intrării în vigoare, dispozițiile modificatoare se încorporează în actul de bază, folosirea în cadrul prezentei propuneri legislative a sintagmei „camerele de comerț județene și a municipiului București” și nu a denumirii prevăzute de actul normativ de bază, este inadecvată.

4. La **pct.3**, semnalăm că este vorba de o contradicție *in terminis*, de vreme ce un arbitraj ad-hoc presupune prin definiție inexistența unei instituții permanente de arbitraj. În cazul unui arbitraj *ad hoc*, organizat de părți pentru soluționarea unui litigiu determinat,

curtea de arbitraj poate acorda asistență, la cererea comună a părților sau a uneia dintre ele, urmată de acceptarea celeilalte părți, formulată în scris, dar nu să soluționeze litigiul, căci atunci ar fi arbitraj instituțional.

Totodată, menționăm că, în formularea propusă de inițiatori pentru litera i) a articolului 4, se elimină dintre atribuțiile principale ale camerelor de comerț teritoriale **medierea**, ceea ce privează respectivele entități de o activitate generatoare de venituri.

5. La pct.4, semnalăm că textul propus limitează vocația curților de arbitraj de pe lângă camerele de comerț și industrie teritoriale, numai la litigiile interne, fiind excluse implicit cele internaționale. Ori nu există niciun temei și nicio prevedere legală în vreo legislație care să interzică ori să rezerve vocația arbitrării unor litigii internaționale pentru o instituție permanentă de arbitraj, pentru că într-o asemenea situație ar fi îngăduită libertatea părților de a recurge la un arbitraj instituțional, când litigiul ar avea elemente de extraneitate. Tot ce este posibil și se practică frecvent este autolimitarea de către însăși instituția permanentă de arbitraj a vocației sale la anumite litigii, atunci când suntem în prezența unor instituții de arbitraj **specializate** (destinate anumitor mărfuri, burse de mărfuri, arbitraj maritim, etc.).

6. În concluzie, subliniem că o reglementare a arbitrajului își are sediul firesc, *de lege lata*, în Cartea a IV-a „Despre arbitraj” a Codului de procedură civilă. Situația este aceeași în legislația noastră, iar ea cuprinde reguli imperative privind respectarea principiilor procedurale de către oricare arbitraj, aplicabile în subsidiar, atunci când părțile nu ar fi stabilit altfel prin convenția arbitrală. Asemenea reguli statornicite în legislația de procedură civilă nu sunt prevăzute nici în primul rând și nici exclusiv în intenția camerelor de comerț și industrie, ele vizând oricare arbitraj ce ar fi organizat pe teritoriul României.

De aceea, o lege a camerelor de comerț și industrie nu ar putea prevedea decât organizarea de către acestea a unor instituții permanente de arbitraj pe lângă ele, dar în niciun caz reguli privind procesul arbitral, astfel cum este obiectul prezentei propuneri legislative.

7. În subsidiar, formulăm următoarele observații de tehnică legislativă:

a) la titlu, pentru rigoarea și corectitudinea exprimării, ar fi fost necesară reformularea textului, astfel:

„Lege pentru modificarea și completarea Legii camerelor de comerț din România nr.335/2007”;

b) la **articolul unic**, pentru corecta identificare a actului normativ de bază, partea introductivă a acestuia, trebuia formulată astfel:

„Articol unic - Legea camerelor de comerț din România nr.335/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.836 din 6 decembrie 2007, se modifică și se completează după cum urmează:”;

c) din punct de vedere al tehnicii legislative, **partea dispozitivă a pct.1** ar fi trebuit formulată astfel:

„1. După alineatul (3) al articolului 3 se introduc două noi alineate, alin.(4) și (5), cu următorul cuprins:”.

d) la **pct.3**, pentru unitate în redactare, partea dispozitivă trebuia formulată astfel:

„3. La articolul 4, litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:”;

e) la **pct.4**, pentru respectarea cerințelor de tehnică legislativă, partea dispozitivă trebuia să fie formulată, astfel:

„4. La articolul 4, după litera i) se introduce o nouă literă, lit.i¹), cu următorul cuprins:”;

f) la **pct.7**, pentru rigoare normativă, partea dispozitivă trebuia formulată, astfel:

„7. După alineatul (2) al articolului 48 se introduce un nou alineat, alin.(3), cu următorul cuprins:

„(3) În scopul”.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș

București

Nr. 372

24.03.2008